

La deshumanització d'Anna Erra

«Ara estan intentant fer un pas més, deshumanitzar els que defensem l'ús habitual i desacomplexat de la llengua catalana al nostre país»

Després d'escoltar la reacció airada d'alguns polítics i tertulians professionals, a banda dels que insulten des de la barra de la taverna en la qual s'ha convertit Twitter, a les afirmacions de la diputada Anna Erra sobre l'ús del català m'ha vingut al cap la justificació d'aquells conqueridors espanyols a les Amèriques: "No sabíem que matar indis era pecat".

Si és certa o no l'expressió que donaven alguns dels més aguerrits conqueridors de les Amèriques, molts d'ells catalans, als pocs religiosos que blasraven les seves carnisseries, crec que sintonitza perfectament amb com pensen molts dels que s'han esquinçat les vestidures al sentir una cosa òbvia i carregada de sentit comú.

Potser les formes no la van acompanyar i el seu parlar col·loquial la va traïr, però cal tenir mala bava o molta ignorància per no voler entendre el que ens estava dient la diputada i alcaldessa de Vic. Els catalanoparlants portem tants anys de repressió lingüística i cultural a sobre, generació rere generació des de fa més de tres segles, que davant del dubte tendim a amagar la nostra identitat lingüística. Davant d'un interlocutor que no coneixem o del qual ignorem la seva procedència optem majoritàriament per la llengua castellana.

Sovint a Barcelona sóc testimoni de situacions gairebé ridícules de catalanoparlants trepitjant el castellà entre ells o converses en grup que es podrien fer en català però que ningú sap per què es fan en castellà. Paradoxalment són la gent que prové de fora de Barcelona, de comarques, els que hi cauen més sovint.

És evident que tothom pot parlar el que vulgui, però els que volem que la llengua catalana sigui una llengua viva, és a dir, d'ús habitual per a tots els àmbits hem de fer un esforç. Això és el que venia a dir l'Anna Erra. Recordo la Clàudia, una catalana d'origen brasiler, concretament de Porto Alegre, de la qual vaig ser parella lingüística durant un any. Parla un català excel·lent i gairebé puc dir que a hores d'ara és més catalana que brasilera.

M'explicava irritada que quan entrava a la farmàcia del seu barri les dues respectables senyores que l'atenien li parlaven en castellà al detectar que era estrangera. La cosa es va acabar el dia que la compatriota de Ronaldinho els va etzibar allò de "Si no m'entenen en català, el parlaré més a poc a poc". Les farmacèutiques, ofeses, van respondre: "Nena, nosaltres som catalanes, eh!".

La llengua catalana no se salvarà sola. La llengua principalment la salva la seva gent emprant-la. També les institucions hi tenen un paper clau. Però l'ús de la gent en el seu dia a dia és fonamental. Sobretot perquè el català retrocedeix com les glaceres. Inexorablement. Per això cal continuar el debat i conscienciar-nos que hem de parlar sense por ni prejudicis en la nostra llengua, respectant i ajudant aquells que encara no la coneixen o no la dominen prou. I això es fa parlant-los en català. Si no, els estem marginant i impeding-los aprendre la nostra llengua.

Després de poder veure els judicis al Tribunal suprem, a l'audiència nacional o a qualsevol jutjat de Catalunya, es pot veure perfectament com la maquinària de l'estat espanyol és absolutament refractària per no dir hostil a la llengua catalana. La salvatge reacció contra Anna Erra l'ha empès a demanar disculpes adduint que no s'havia expressat bé i que se l'havia malinterpretada. No calia, però s'entén. Quan la caverna brama, sovint se sent molta solitud. Aquest cop massa i tot.

Però la majoria dels que bramen tenen molt clar quin és l'objectiu: la residualització de la llengua i la cultura catalanes fins a deixar-la al nivell de l'occità o el bretó. La inèrcia de l'aparell de l'estat espanyol i de l'economia global els acompanya, però ara estan intentant fer un pas més, deshumanitzar els que defensem l'ús habitual i desacomplexat de la llengua catalana al nostre país.

Aquest procés de deshumanització i criminalització té una raó lògica. En els darrers anys ha nascut i s'ha consolidat amb força un independentisme català que s'expressa en castellà. Un fet impensable fa uns anys i que mostra com de transversal i inclusiu és l'independentisme. Davant d'aquest fet estan movent fitxa arreu dels Països Catalans. Una esquerra lingüística ajudaria a afeblir la proposta independentista.

A tots ells aquells que es van bolcar contra Anna Erra els pregaria humilment que es llegissin el llibre de Francesc Ferrer i Gironès *La persecució política de la llengua catalana* d'Edicions 62. Llegir no fa mal, encara que sigui en català. Gràcies a Ferrer i Gironès el negacionisme no té espai a Catalunya i li costa una mica a Espanya. Potser després d'una lectura pausada entendrien que matar indígenes era pecat. Per cert, el llibre costa de trobar. Què s'espera per fer-ne una nova edició?